

Z á p i s

**z porady odboru veřejné správy, dozoru a kontroly
se zástupci krajských úřadů, Kanceláře veřejného ochránce práv,
Svazu měst a obcí, Sdružení místních samospráv,
Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj
a dalších ústředních správních úřadů**

konané v Praze dne 3. září 2019 od 9,30 hod.

1) Úvodní slovo.

Ing. Marie Kostruhová, ředitelka odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, přivítala účastníky pravidelné porady, seznámila je s programem a představila jednotlivé vystupující.

2) Vyhlásování oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů.

PhDr. Mgr. Jana Kolářková z odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení Ministerstva práce a sociálních věcí se ve svém příspěvku věnovala sociálně nežádoucím jevům z pohledu úředníka a věnovala se následujícím otázkám:

- Oblastem se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů, které vyhláší pověřené obecní úřady opatřením obecné povahy podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Tyto oblasti jsou v mnoha lokalitách, někde stále platí a jinde už byly zrušeny.
- Nezbytnosti monitorovat místa, ve kterých se ve zvýšené míře vyskytují sociálně nežádoucí jevy a jsou vyhlášeny oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů. Je důležité tyto místa neustále sledovat, zda nedošlo ke změně podmínek i výskytu a intenzitě sociálně nežádoucích jevů. Ve většině případů si obce aktuální stav samy sledují nebo si monitorovací zprávy nechávají zpracovat dodavatelem.
- Významu terénní práci sociálních pracovníků.
- Nejčastějším cílům sociální práce, kterými jsou snaha o zastavení migrace, pokles dávek, zlepšení prostředí pro výchovu dětí, snížení rizika ztráty bydlení.
- Boji se stálým výskytem „obchodu s chudobou“.

- Dále uvedla, že lidé v oblastech se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů jsou „rukojmími ze dvou stran“ – žijí ve vyloučené lokalitě (dle zákona o hmotné nouzi tj. lokalita, kde je soustředěno více než 20 osob) s nevyhovujícím bydlením a současně se jejich nepříznivá sociální situace stále prohlubuje.
- Významu spolupráce obce, sociální agentury, neziskových organizací.
- Problematické získávání bytů osobami z těchto vyloučených lokalit, kdy sociálně slabí často nesplňují podmínky pro získání bydlení v obecním bytě s regulovaným nájemem.
- Systémovému projektu podpory sociální práce v obcích. Za dobu působení projektů se podařilo začlenit osoby do společnosti, jako příklad bylo uvedeno město Most.

Na závěr **PhDr. Mgr. Jana Kolářková** zdůraznila snahu o začlenění osob z vyloučených lokalit do společnosti, k tomu je potřeba sociální práce zkušeného pracovníka, dostupnost bytů a to bytů sociálních nebo s dostupným regulovaným nájemným.

Ing. Marie Kostruhová poděkovala za vystoupení k tématu a položila zástupkyni Ministerstva práce a sociálních věcí dotaz, jaké jsou zkušenosti z hodnotících zpráv opatření obecné povahy při vyhlášení oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů a co ministerstvo navrhuje, aby se stav zlepšoval.

PhDr. Mgr. Jana Kolářková zdůraznila, že v první řadě je potřeba, aby byl dostatek sociálního bydlení a terénních sociálních pracovníků a soustavné práce, aby to vše přineslo výsledek.

Dotaz Mgr. Martiny Smužové ze Svazu měst a obcí směřoval k vyhlášenému opatření obecné povahy v lokalitě, kde stále častěji vyvstává fenomén nelegální práce. Druhá část dotazu se týkala nesnižujícímu se počtu lidí, kteří žijí v oblastech se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů. Dále se zeptala zástupců Ministerstva práce a sociálních věcí na to, jak vidí působení organizací, které v obcích fungují bez vědomí obce, zajistí bydlení do takovéto lokality a klientům ani neřeknou, že se mají přihlásit, aby získali příspěvek na bydlení.

PhDr. Mgr. Jana Kolářková: Sociálně slabí občané zůstávají v místě mj. i z důvodu, že tam mají své vazby. Ze strany sociálních pracovníků je snaha s nimi pracovat, stabilizovat je. Ti lidé jsou zadlužení, mají dluhy za energie a jako dlužníci neobstojí mezi žadateli o přidělení obecního bytu. Problematický je také rozdíl mezi faktickým bydlením a evidencí trvalého pobytu. K otázce z pléna, že

nezaměstnaní v těchto lokalitách nechtějí pracovat a přitom jim vzniká nárok na důchod, pracovnice Ministerstva práce a sociálních věcí uvedla, že se stále hledá systémové řešení, na ministerstvu jsou si vědomi, že opatření obecné povahy o vyhlášení oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů ani dávky v hmotné nouzi tyto problémy samy o sobě nevyřeší. Prioritou pro tyto osoby je dostupnost bydlení. Na sociální bydlení malé obce nemají finanční prostředky, dotace jsou jen dílčím řešením. Stále se hledá způsob, jak zamezit zneužívání sociálních dávek, jak omezit obchod s chudobou.

Ing. Marie Kostruhová uvedla, že se o této problematice vedou dlouhodobě diskuze, systémové řešení bude muset přinést vláda. Připomněla, že zákon o sociálním bydlení nebyl přijat, řešení je možné pouze prostřednictvím dotačních titulů od Ministerstva pro místní rozvoj, ale je to pouze dílčí řešení.

Mgr. Jindra Toušlová, Svaz měst a obcí, se odkázala na materiál, který Svaz měst a obcí obdržel od Ministerstva práce a sociálních věcí, podle kterého by obce mohly vydávat další opatření obecné povahy. Tímto opatřením by obce mohly regulovat situaci na svém území, obce by podle tohoto materiálu měly mít možnost snížit nejvyšší uznatelnou výši nájemného. Obce by tak měly mít možnost snížit dávky, které má ale regulovat MPSV.

PhDr. Mgr. Jana Koláčková uvedla, že všechny resorty mají a chtějí šetřit. Zdůraznila, že se jedná o dávky v hmotné nouzi, které jsou určeny občanům s nízkými příjmy. Jsou stanovena kritéria a výpočet takové dávky je složitý. Přesto vyzdvihla, že v agendě hmotné nouze je nejméně odvolání ze všech nepojistných dávek. Následně vysvětlila, že existují v podstatě dva druhy dávek na bydlení. První dávka na bydlení je velmi rozšířená, její objem stále roste. Stačí splnit zákonem stanovené podmínky a žadatel dostane dávku na bydlení. Tam není možná jakákoli kontrola čerpání dávky na bydlení, je to takové „přilepšení“, protože to mohou lidé čerpat např. na základě pronájmu bytu mezi příbuznými. Tito lidé jsou opravdu v jiné sociální situaci, než že by tuto dávku potřebovali. Druhou možností je čerpání dávky na bydlení v kombinaci s doplatkem na bydlení v případech nízkého příjmu. Bohužel doplatky na bydlení jsou často zneužívány obchodníky s chudobou, doplatky na bydlení jdou také na tzv. nestandardní formy bydlení.

Abychom ušetřili, je dobré, aby systém dávek byl adresnější, přehlednější, efektivnější. Jedním způsobem je možnost, o které mluvila Mgr. Tužilová, další možnosti jsou v návrhu nového zákona o tzv. přídatku na bydlení. Cílem je sjednotit tyto dvě dávky, více kontrolovat jejich čerpání, zjednodušit výpočet, dále zastropování služeb atd. Hledisek pro výpočet je mnohem více.

3) Katalog prací v souvislosti se sociálními službami.

Mgr. Ilona Kolářová z odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení Ministerstva práce a sociálních věcí se ve svém vystoupení věnovala otázkám zařazování sociálních pracovníků do platových tříd. Snahou je maximální zapojení sociálního pracovníka v terénu. Existují obavy z odchodu sociálních pracovníků z úřadů, protože sociální pracovníci mají u poskytovatelů sociálních služeb vyšší plat v průměru o cca 4.000,- Kč měsíčně. Je snaha o udržení odborníků ve veřejné správě. Proto na MPSV zpracovali náročnost činností a prací sociálního pracovníka do nového katalogu prací pod názvem sociální služby.
Viz příloha č. 1.

4) Aktuální stav projednávání novely zákona o místních poplatcích.

JUDr. Zdeňka Jirásková z odboru správní činnosti Ministerstva financí představila novelu zákona o místních poplatcích. Poslanecká sněmovna by měla již v září 2019 projednat Senátem vrácený návrh novely zákona o místních poplatcích. Dochází ke změně systematiky zákona, zavádí se nový poplatek z pobytu, jsou upravena procesní ustanovení a další legislativně technické úpravy. Pro obce bude změna zákona znamenat nezbytnost vydat nové obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích. Ve svém vystoupení se podrobně zabývala nejzásadnější změnou, kterou je zavedení nového poplatku z pobytu.
Více v příloze č. 2.

5) Nově připravované zákony o odpadech, o obalech a o zpětném odběru.

Ing. Gabriela Bulková z odboru odpadů Ministerstva životního prostředí představila historii tzv. „balíčku k oběhovému hospodářství“. Dále ve svém vystoupení představila nový zákon o odpadech a cíle a priority Ministerstva životního prostředí v oblasti odpadového hospodářství.
Více v příloze č. 3.

6) Poznatky z regulace hazardu.

Mgr. Jan Řehola, ředitel Institutu pro regulaci hazardních her, v úvodu svého vystoupení představil institut a jeho činnost. Dále se věnoval návrhu novely zákona o hazardních hrách a negativním dopadům navrhovaného zdanění hráčů. Zmínil rovněž účast Institutu pro regulaci hazardních her na analýze regulace hazardních her. Závěrem obcím nabídl spolupráci institutu při regulaci hazardu na jejich území

Podrobně v příloze č. 4.

7) Aplikace ustanovení § 23 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, s ohledem na existující judikaturu Ústavního soudu.

Ing. Václav Krumphanzl, ředitel odboru pozemních komunikací Ministerstva dopravy, presentoval problematikou nařízení obce, vydávaných na základě § 23 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích ve vazbě na existující judikaturu.

Více v příloze č. 5.

Dotaz **Mgr. Pavlína Venzarové**, MPA z Krajského úřadu Pardubického kraje, zda Ministerstvo dopravy připravuje nějakou metodickou pomůcku pro obce, protože je velmi složité obcím vysvětlit vydání opatření obecné povahy a že normativní povahu má pouze ceník.

Ing. Václav Krumphanzl přislíbil zpracování metodiky, s ohledem na plnění jiných stěžejních a naléhavých úkolů na Ministerstvu dopravy ovšem nebyl schopen přislíbit konkrétní časový horizont jejího zveřejnění. Nicméně vyslovil přesvědčení, že kraje mají dostatek informací k tomu, aby obcím mohly poskytovat metodickou pomoc.

8) Poznatky Kanceláře veřejné ochránkyně práv za uplynulé období

JUDr. Veronika Gabrišová, vedoucí odboru veřejného pořádku a místní správy Kanceláře veřejné ochránkyně práv (dále jen „KVOP“) ve svém vystoupení seznámila účastníky porady s oblastmi, kterým se KVOP v uplynulém období věnovala. Upozornila na ombudsmanskou akademii. KVOP se v uplynulém období věnovala:

- Průtahům při přezkumu závazných stanovisek krajských hygienických stanic v rámci probíhajících odvolacích řízení u stavebních úřadů.
- Vydávání časově omezených povolení pro provozování nadlimitního zdroje hluku.
- Provozu, budování nebo rozšiřování sportovních střešnic.
- Problematicke nemožnosti zápisu administrativně zaniklých vozidel do registru.
- Zařízením pro děti vyžadujících okamžitou pomoc.
- Povinnému předškolnímu vzdělávání.
- Návratu osob ze zahraničí.
- Pomoci lidem se zdravotním postižením.

Dále představila nové informační letáky KVOP a aktivity KVOP při příležitosti 10. výročí antidiskriminačního zákona.

O uvedených tématech podrobněji v příloze č. 6.

9) Legislativní úkoly odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Ing. Bc. Miroslav Veselý informoval účastníky porady a aktuálních legislativních úkolech odboru veřejné správy, dozoru a kontroly:

- Zakotvení Sbírky právních předpisů ÚSC a některých správních úřadů
- Novela zákona o úřednících ÚSC
- Novela informační zákona
- Novela zákonů o ÚSC (o obcích, o krajích, o hlavním městě Praze)

Více v příloze č. 7.

10) Závěr

Ing. Bc. Miroslav Veselý všem přednášejícím poděkoval za jejich vystoupení, poděkoval účastníkům za pozornost a diskuzi, popřál mnoho úspěchů a trpělivosti do další práce ve veřejné správě.

Další porada Ministerstva vnitra s krajskými úřady, ústředními orgány státní správy a dalšími ústředními správními úřady, KVOP a organizacemi, sdružující zástupce územních samospráv, se bude konat v úterý **3. března 2020.**

Přílohy k zápisu:

1. Prezentace Ministerstva práce a sociálních věcí „Katalog prací v souvislosti se sociálními službami“
2. Prezentace Ministerstva financí „Aktuální stav projednávání novely zákona o místních poplatcích“
3. Prezentace Ministerstva životního prostředí „Nově připravované zákony o odpadech, o obalech a o zpětném odběru“
4. Prezentace Institutu pro regulaci hazardních her „Poznatky z regulace hazardu“
5. Prezentace Ministerstva dopravy „Aplikace ustanovení § 23 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích“

6. Prezentace „Poznatky Kanceláře veřejné ochránčyně práv za uplynulé období“
7. Prezentace „Legislativní úkoly odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra“
8. Společné stanovisko Ministerstva vnitra a Ministerstva práce a sociální věcí k uznávání rovnocennosti vzdělání pro účely ZOZ pro úředníky sociálně právní ochrany dětí
9. Stanovisko MV k možnosti uzavírání smluv v pracovně právních vztazích ÚSC se členy zastupitelstev ÚSC

Účastníci porady na místě obdrželi Metodické doporučení MV k činnosti ÚSC č. 5.5 Odměňování a ostatní související nároky a peněžitá plnění členů zastupitelstva obcí, aktualizace k 1. 1. 2019; a Metodické doporučení MV k činnosti ÚSC č. 3.1 Výbory a komise orgánů ÚSC, aktualizace k 1. 8. 2019. Obě dostupné na webových stránkách: <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-k-zakonnym-zmocnenim.aspx>

Ing. Bc. Miroslav Veselý
vedoucí oddělení dozoru

Ing. Bc. Tomáš Pösl
vedoucí oddělení kontroly

JUDr. Adam Furek
vedoucí oddělení legislativně – právního

Mgr. Jar Roneš
vedoucí oddělení vzdělávání
územní veřejné správy

Mgr. Lucie Šlajchrtová
vedoucí vnitřního oddělení

Mgr. Jakub Joklík
vedoucí oddělení
metodiky dozoru

Schválila:

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru veřejné správy, dozoru a kontroly